

Johan* sakupio svotu od 9 for. 50 novč. keto Ciril-Metodijski dar za podpora škola društva sv. Cirila i Metoda. Doprineli su u tu svrhu: Andrija Mikiša 3 for., Ivan Grbac, Pelegrin* 1 for., Ivan Buždon, Johan* 40 novč., gospodice Femijsa i Dragutina svaka po 50 novč., Valentin Kaleo Trščanin 1 for., Ant. Buždon Grčićev 30 novč., Jakov Puhulj 20 novč., Ant. Buždon Jablonac 20 novč., Mate Poropat Ivetov 20 novč., Ivan Buždon župan 20 novč., Jakov Simonina 10 novč., Grgo Grozić 10 novč., Mate Buždon čuvar 20 novč., Ivan Neš 10 novč., Mate Zmak Barčić 10 novč., Mate Tučić 10 novč., Ant. Jakovina 20 novč., Mate Tučka 20 novč., Valentin Žegić 10 novč., Mate Buždon Opat* 10 novč., Anton Sverko Tončić 10 novč., Ivan Zmak, Nansu, JČ novč., Mate Beles 10 novč. — Od tog se je nešto za poštu potrošilo, a 9 for. 50 novč. poslato na načelničvo muške podružnice društva sv. Cirila i Metoda u Trstu. Malen je to dar, al je velika ljubav, i dobra naša volja, da i mi podupremo našom siromaštinom svetu stvar. Druga ćemo ako Bog da nabrat viša; ljetos smo istoga dana sakupili 23 for. i 50 novč. milodara za jednu kapešicu.

Razgovor

medje Lukom i Martinom poli Pilja kod Nove vasi Porečke.

Luka: Dobro jutro Martine.

Martin: Bog ti daj brate dobro jutro.

Luka: Kako je susedu moj?

Martin: He, bolje bi se stilo i laglje bi se trpilo.

Luka: Svaki čovik na svitu iče svoje bolje, nego svaki po svoju i svaki za se. A bi se stilo, ako ćemo mi imati bolje, da se brataki ljubimo, da svi složno delamo kako peče, da jedan drugoga branimo i jedan drugoga u potrebi pomozemo, pak i Bog bi blagoslovio naše trude.

Martin: Samo da nam Bog podili združavja i da nam dade dobra lita, pak nek se izpuni Njegova sveta volja.

Luka: Pravo govoriš ti, ali... ali... ako se mi nebrinemo, on zaista neće blagosloviti naše trude.

Martin: Medju tim potle toliko vremena su nam načinili ure i zvonca i da te brzo i groblje ali cimitar.

Luka: Bi doba da, da se ga jedan put načini, pošto smo još lani splatili prireze ili adicijonalno po novčić po firinu; ali ćemo se načekati dokle ga vidimo svega u redu. Sada se je tobože oglasilo, da će staviti delo na dražbu; ma kada bude učinjeno, ćemo viditi. S tim vidis ovi nas vode za nos kako tovara za kaveču, ter znaš da Grgotinu su dali fagot u Beču i znaju, da to biti novi izbori ali balotacijoni, pa da im neobrnemo plaća, ono malo stvari su zakrpali. a za one vuče nam obećavaju, da te čim prija, samo da za nje glasujemo.

jesu plod više godišnjega izkustva na polju pučke prosvjete.

O Frankovićevoj „Hrv. Poč.“ može se punim pravom reći: „dobru konju sto mana“, a upravo jer je dobra, treba nastojati, da bude boljom i da se dovine savršenosti. Mnogi će mi reći: lahko je prigovarati, ali je teško uglativati. Istina živa! Nu treba znati, da za sve nedostatke „Hrv. Počet.“ ja nezovom odgovornim g. Frankovića i evo zašto. Za tiskanje knjige u jeziku izvojetnom onom dotičnoga tiskarskoga osoblja, treba dobiti auktor, da svom pomnom bdije nad izvršenjem radnje, ako neće, da mu knjiga bude puna tiskarskih pogriješaka. Što li neće biti za onu hrvatsku knjigu, koja se tiče daleko od auktora u tuđoj zemlji i tiskari? Brate, puna pogriješaka biti će ih sigurno kad se bude pretiskavati, kako ih je sve više u starih čitankah svakiput, kad se u stolnomu Beču pretiskavaju. Bilo bi dakle i pravo i najestno, da se školske knjige za svaku pokrajinu tiskaju u dotičnoj pokrajini, tim bi bolje bilo i po nastavu i po domaći obit!

Cieva je Frankovićevoj „Hrv. Poč.“ 38 novč. Prerakupa je, kao što su preskupe i nove dalmatinske čitanke i tajnikani „Silabario“ i njemački „Lesebuch I. dio“. U obće sve školske knjige za pučku učionu jesu preskupe, što je u velike zamjeriti, ako se pomisli, da se školske knjige najviše razpcajavaju i da ogromna većina kupaca jesu neimućnici. I u tomu bi bilo željeti, da se škogod nadje, te upliva, da ciena tim knjigam bude snižena.

(Slediti će).

Martin: Ja sam čuja povidati, da su rekli, da sve te nam učiniti, samo da se utrpimo, samo jednu stvar da nete, koja je najpotrebijša.

Luka: Ja ne verujem niš, dokle ne vidim. Koliko se nam obeća, dokle se nas potirbuje, a potle... A još ti dodajem ča mi je reka kuz Mate, da mu povida njegov brat Piero, da se je čuda onih beči potrošilo u vrijeme zadnjih balotacijoni, i sada da jih nije za cimitar.

Martin: Je valjda i on pomoga piti za nje?

Luka: Govore, ča je da ali samo po noći.

Martin: Pak još se pričinja prid pukom; a da mo-n bi vrga crkva na rame.

Luka: Sada se govori da će činiti obćinska tla ali komunalna, ča su obćinari i Porečani posvojili i pozapirali i da te učiniti glavnice ali kapitale, pak s vrmenom te more biti načiniti i groblje.

Martin: Da, te ih polovica pojisti s komisioni, kako je navadno, pak obćina neće imati ni obćinskoga tla ni glavnice.

Luka: Vridno bi bilo, da se ča dobroga i lipoga učini u našoj obćini, zašto vero je potriba velika, kako i sam znaš. Ali sada neću taknuti sve naše nevolje, da mi sviš neredu, da nam lajavac, kako onaj Krujeza, kojemu su bile Zvana i Marica na Zamperu nikli dan samirile.

Martin: Na svaki način jeh je nam dokle smo pod Poreč, kako i onom, ki in sela čeka večeru.

Luka: Ter vidis, pred 20 lit nazad ča je bio Poreč, a ča je sada. Oni ki su pred 90 lit prodavali po kontradi frtole, jauke i još druge malenkosti, danas su kapitalisti i trgovci; nisu se miga sa Italijani obogatili, nego s nami. A šjor Keke, ki je učinia muža, ako ne buške Dekovićeve, Žikovićeve, Gedićeve, i još drugih? A sada da bi mogli bi iz nas učiniti sve sočale i još... samo da nebi imali mi pravo glasovati kad su kakovi izbori.

Martin: Ča koristi kad nisu ni oni zadovoljni, uvik svejedno se mrze i prikidaju medju sobom, ako prema su se tobože pomirili za reputacijom od svita.

Luka: Da, ma svejedno kadgod su kakovi izbori oni su složni proti nam.

Martin: Ma pur oni govore, da smo njihovi buoni Villanovesi e amici.

Luka: Iz toga se vidi, da naše obćinske stvari nam gredu lipo. Dokle nas potirbuju, smo im dobri i lipi, a potle nas nete ni gledati. Vidis oni nas drže kako limun; kad se ča pravo nečute, onda ga ožmu u bocu i ga piju, a potle ga hite na smetišće.

Martin: Pravo govoriš; prija izbori, ako potirbuješ 100—200 firinini ih lahko nađeš, a potle ih nenajdeš makar češ i na glavni pasti.

Luka: Susedu moj, nas stiskaju na svaki način; sve do malo lit moga je svaki hodit na lov bez troška, a sada je potriba plaćati tri firine za tašu na lito.

Martin: Dakako, i to nam je darova talijanski partit, a brzo će se morati plaćati po njihovoj želji tašu i na lovačkoga breka.

Luka: To su učinili valjda, da se lovina zakuti.

Martin: Nije tomu tako ne; jedan put je bilo već lovina, zašto su bite veće gušće i manje ljudi. Nego oni starijaju velika plaćila na lov, da bude samo za nje.

Luka: Ter znaš da velika riba pojide malu.

Martin: Ma da bi bile sve one male ribe složne skupa sve na jedan kraj, nebi ih mogla ona velika progutati.

Luka: To je on vidis, ča sam ti ja etia reći prija, ali ti me nisi razumia. Da bi bila prava sloga i ljubav medju nami, pošto smo bratja po krvi i po jeziku, nebi nas naši protivnici mogli stavljati u svoju torbu, pak nas tući i gujaviti, dok se mi u njoj kako mački grebemo. Zato, moj dragi susede, kad su kakovi izbori se nesmiemo dati ni podkupiti ni prestrašiti za nikakovu rič na svitu. Svi moramo svoj svomu, jer svoj svoga kadgod i do jame dovuču al unutra ga nebiti. Dakle češ još ti glasovati za Talijane?

Martin: Ja ne, vel i ču reći svim našim ljudem, da toga nikad više neučine.

Luka: Ter znaju valjda svi, da su Grgotina iz Beča stivali.

Martin: Da ima možjane kako ima bradu nebi bia ni tomo poša; ter je avokat pak bi mora poznat zakou i paragrafe.

Luka: Niki porečki avokati znaju obrljupati čavune; za Bečki parlament bi reč da nimaju dosta nauka. Čuja sam je dan put meč zvonit kako Talijani izpite delaju. Za Beč treba mući kakov je naš Laginja, ča ga Bog živa!

Martin: Nikoliko vrmena ovamo su naši gražani tramuntanu izgubili, pak neznažu kamo da već a glavom uđu. Luka: Znaš ča su, kad su si pustili učiniti petišon od Michelusa, ča je hodia za nje ljude kupovali. Ma da bi ki, nego jedan dohtar a drugi plemenit!

Martin: Ja držim da te biti brzo opet izbori, kad su Grgotinu dali fagot.

Luka: Dakako da te; ali nebi se imali držat u Poreču, nego kadi vani, kako su se jur u Gradini za Vrsar, Fontanu, Sveti Lovreč i Gradinu. Zašto, ako se drže u Poreču, naše te ljude opet varati na oči, te im glase krešti po staroj navadi, i u obće služiti se oružjem kakovim se služe u svakoj prilici. Čujemo svaki dan ča delaju našim kmetom. Ovam bi moglo do gusta doći, i dogoditi se neugodnih stvari, kakovih se još nije dogodilo. Kad bi se biralo na vanjšćini, mogli bi se sve to zaprečiti.

Martin: Da, to bi bilo baš dobro i potribno. Sada da te još a većom silom delati, jer se govori da te potrošiti 60 milijari firinini u tu svrhu, i svoje dužnike da te nemilo pritisauti.

Luka: Oni nimaju drugoga uporišća izvan beči i dužnika. Ali veruj mi, da jim je mlchavo uporišće. Istina je žalibože, da „ki je dužan da je i na Božić tužan“, ali „ako je dužan nebi smia biti sužanj“. Svojim glasom neplati se duga. Ako nam štokadar dadu, nam dadu vaik za svoj interes i se intavolaju na naše imanje.

Martin: Ma ča misliš, te li još kandidirati Grgotina?

Luka: Ja sam čuja da neće više, jer da ga je sram, sada da će Kamalić i da za njega te glasovati svi Sutiranci, i svi drugi, zašto da je bogat i plaća veliku štitru.

Martin: Je bogat je, ali za Beč treba, da je čovik ne samo bogat, nego i zril i naučen, i sposoban, i da je krvi i jezika narodnjega, i da za njega i za njegovo dobro čuti. Pak: bogataš će se brinuti samo za bogataše, a ne za siromake. Ma ja bi reka, da te dobit i ov put paku.

Luka: Ako će Bog da te. Ljudi su topli, i pazit će na zakon i na sve ča ki dela kod izbora.

Martin: Tako valja. I za danas dosta, moj Luka, Bog s Tobom.

Luka: Bog i s Tobom, Martine moj.

Franina i Jurina

Fr. Ča da će zidat nekoje mostj „šior Nano“ na Šavriniji.

Jur. Tako sam čul, pa da će preko njih pravažat simo tamo prodance iz Oprtija i Pomjanščine.

Fr. Ma će morat bit čvrsti ti mosti za pravažat pulćem navitjene prodance.

Jur. Vero da će služit za stupove nege pulića, koje su u Oprtiju i Pomjanju prodanci glodal, i za gredi da će bit hrbtna kost tih pulića.

Fr. Tako vero neće falit.

Fr. Zač je, Jure brate, tako urania u Rakati ovo lito politički spletkar „velika s“ iz Vodrojana?

Jur. Ja mislim, da i to „štogod posebna“ znači.

Fr. Dakle — — — pozor!!!

Fr. Viš, no, kako „kuhar“ na Puljšćine javno izazivlje hrvatske dvojke.

Jur. Uf, onakovom ljudem se ni ča čudit.

Fr. Pitaj zato puljšćega „de-breka“ i Markovu „habu“, pa će ti povidat.

Jur. To su vero „lipi“ tuci u ovrjoj koži.

Fr. Mući, mući, Jure, pa budi miran; svaka sila do vrmena — — —

Jur. I ja mislim tako, aš je još tiv stari Bog.

Fr. Ma se je trudia.

Jur. Ki?

Fr. Onaj plovac, ki je na stacijone vadio ljedi, da viču našemu cesaru „viva“ a ne „šivio“.

Jur. Vero bi mogā kako pop znati, da naš cesar rado sluša i „šivio“.

Fr. Bi mogā bi; ma neće zač se arami, da je izpod Učke.

Fr. Si čuja, da išču porečka gospoda jednega fanta, ki će nosit našim ljudem mandate po selih.

Jur. Neka se obrato va Tar, tamo te nač Krnjeli i faktini, ki naše ljude i va crkvi obćinčuju, a kad gredu is crkve s kamenjem naganjaju.

Fr. Takovi su za Kopar al Gradišku, a ne za fante.

Jur. Brate moj, gospoda porečka išču i dobro plaćaju takove, zač pošten čovik neće s njimi niti va crkivu.

Fr. Bog nas očuvaj takove gospode i njihovih plaćenih faktini.

Jur. Aj čuvajmo se ih i sami.

Različite vesti.

† Vilim Jeršek. Dne 27. t. m. preminio je ovdje čestit mladić, i višegodišnji član i učitelj našega „Sokola“ nakon podulje bolesti. Mjesto vienca na lies milog pokojnika sabrali su njegovi prijatelji i štovatelji poreču svotu za podružnicu sv. Cirila i Metoda, čim su se zaista najbolje uspomeni njegovoj odužili. Počivao u miru vriedni pokojniče!

† Ivan Žigante Erion umro je na 22. tek. mj. u Rakitovcu. Njim je ono selo izgubilo čovjeka kakova obćina nije imala i kakova će kasno imati. Svojim naravnim razborom znao je zaštititi svakoga s kojim bi u doticaj došao. Samonk stekao si je znanja neobična u seljaka, a isto je znao tili liepom i čistom hrvatinom drugom priobćivati. U borbi za narodna prava bio je uviek prvi kako vodja svojega sela i ono ga je u svem verno sledilo, premda nije bio onda ni tridesetu godinu prevatio, Pao je kao žrtva svoje velike radosni. Zanatom kovač, radio je od rane mladosti poput pčele. Ešto da bi mu dani biti kratki, radio je i po noći, samo da si priredi bolju i samostalnjiju budućnost. Tim si narukao bolest, koja ga je malo po malo slabila, dok ga nije i u rani grob spravila. Bilo mu je tek 31 godina. Za sobom pušta mladu udovicu, drobnu hčerku i raztuženo selo sa mnogo prijatelja i štovatelja, koji su ga svi dopratili do vječnoga pokoja. I mi mu želimo, da mu zemlja bude lahka i Svoišnji da ga nagradi za sve dobro, što ga svojemu potlačenomu narodu učinio!

Ruski gosti u Trstu. Od dva dana borave medju nami profesor sveučilišta u Varšavi g. Feodor Siegel i prof. Aleksander Ivanović Smirnov, urednik filološkoga časopisa isto u Varšavi. Gospoda profesor svratilo se na svom putu u Biograd, Brijuni, Gradac, Rogatica i Ljubljana, a ovdje u noćas parobrodom u Mijetke pak preko Švicarske na izložbu u Prag. Dobro nam došli mili gosti!

Izlet i veselica u Nabrežini. U nedelju priredio je naš dični „Sokol“ izlet u Nabrežinu, gdje bijaše prigodom otvorenja novonastrojene čitaonica veoma prijatna veselica, kod koje sudjelovahu dva prijatelja i dva tamburaška društva. Izlet veselica služio na čast našim sokolašem i mladog čitaonici, koja neka nam bujice raste, cvate i obilat plod donese.

Iz Motovunščine piše nam prijatelj 26. t. m. Zanjušili, g. uredniče, naši narodni protivnici, napose motovunški „veleđaši“, da se bližaju obćinski izbori i da njim treba na noge skočiti, pak su pošli obilaziti naša sela ili k sebi pozivat naš ljude. Ako je koji kmet štogod dužan komu „veleđašu“ eto ti mu poziva, da dodje na pogovor u Motovun. Ovih dana bio je medju ostalimi posvan i jedan kmet iz Karojbe u Motovun. Čim se je prikazao veleđašu, reče mu ovaj talijanski: e sad ćemo brzo imati izbore pak se nadam, da ćete glasovati s nami, sa gospodom iz Motovuna. Naš čestiti kmet odgovorio na to veleđašu odredilo: ja gospodine ne mogu s vami glasovati jer bi se morao izneverjiti svomu narodu i svojoj braći širomu Istri. Znao čem, da sam vam dajam, ali

ja ću dug platiti a glasa nepro-
daju za nijedne novce. Veleđaš
odgovori na to kmetu ardit: dobro, kad
ne dođe a sami glasovati, tad mi
donesite novce u roku od osam dana
inače ću Vas tužiti. Čestiti kmet vratio
se kući našao je novce kod prijatelja, ob-
ćinskoga savjetnika i vrijednoga rodoljuba
S. R. pak je liepo veleđaša isplatio. Tim
se je riešio duga a svoj obraz još više
opštenio. Čast njemu i njegovu dobro-
činitelju!

Iz Letre pišu nam 22. t. mj. Molim
Vas, gospodine uredniče, da izvolite pri-
obiti „Našoj“ dičnoj „Slogi“ ovo neko-
liko redaka, koje Vas smo šaljem: „U
vrieme kada se klata po svih naših krajevih
toliki agenti, osobito naroda izabranoga,
da negovavaju puk na kupovanje stvari,
za kojima se obično sakriva prevarstvo,
treba dvostruko biti na oprezu, te čuvati
se od varalica, dokle je vrieme. Među
prevarstvom zauzimlje čestoput trgovina
a robom za odjeću prvo mjesto. Sreća, da
smo naišli na trgovca pošteniaka, kojeg
svima, osobito veleđaštvu svećenstvu
preporučamo. Jest to pravi krišćanin te
sjedno sin našega bratskoga naroda sla-
vjanskoga iz Moravske, g. Em. Höger u
Prostějovu. Roba iz njegove trgovine ne
amo da nas zadovoljuje svojom trajnošću
z jeftine cene, nego nas još više, da
amo od rečenog gospodina naručujemo
obu, potiče njegova rodoljubna namjera,
kojom je odlučio poslati liepi dar pleme-
nitij „Bratovičini hrvatskih ljudi u Istri“,
koji dar će tim veći biti, čim se više
umnoži broj naručitelja među Hrvatima,
osobito istarskimi. Bog dao, da plemenita
njegova misao čim prije bude oživotvorena.

Sl. c. kr. ravnateljstvu pošta i hrve-
jama u Trstu do znanja. Iz Pazina piše
nam prijatelj, da je hotio dne 10. t. m.
uložiti nješto novca u poštarsku štedionicu
kod poštarskoga ureda u Pazinu. Došav u
rečeni ured zamolio je mladoga poštarskoga
upravnika, da mu u hrvatsko-njemačku
kućicu ubliježi svotu novca i ostalo
hrvatskim jezikom. Na tu pravednu molbu
odgovorio mu rečeni gospodičić, da on
nije držan ni dužan poznavati
taj jezik i jer ga ne poznaje, da
hrvatski pisati neće. Razumije se
svato po sebi, da kad jezika neuznaje,
da se istim služiti nemože, al je svakako
zovovito od njega kad kaže, da na c. kr.
pošti u Pazinu drži, da nije dužan pozna-
vati hrvatski jezik.

U istom poštarskom uredu imade ne-
kih pošt. tiskovina i u hrvatskom jeziku.
... su to pod ključem ili u stolnom kućicu,
... ih nedobije nitko tko je odlučno ne-
... htjeva, već se svakomu nudjaju i nari-
... vaju talijanske tiskavice.

O hrvatskom pečatu na ovoj pošti
ima dakako ni govora premda izčežavaju
našoj občini skoro posve Talijani pred
hrvati. Nu to je plod blažene ravnos-
pravnosti.

Iz Pazina pišu nam 20. t. m. Neki
ljudi još uvijek misle, da Istri treba dati
talijanski značaj, premda izbiri tako ob-
ćinski kao i zemaljski i državni protivno
zakazuju.

Za dostignutje ove varave svrhe no-
... de se samo Talijani, već i nekoji po-
... litički činovnici. Ovo pokazalo se
... to na posljednjem prolasku Nj. Veli-
... čanstva iz Pule mimo Pazina. — Taj dan
... amo naložio ovdječnji kapetanatski kome-
... sar po tajniku iste oblasti obćinskim stra-
... žarom, nek negovore narod, da isti svoga
... blaženoga Vladara na postaji sa „Eriva“
... govdravi — a zipošto sa „Zivio!“ Ovaj
... događaj netreba posebnog komentara, jer
... nam već i onako dosta jasno tumači naše
... stje.

Nastaje pako pitanje je li dotični čin-
... ovnik onako odredio po svom nagnutju
... po zapovjedi svojih predstožnika?

Ako je prvi slučaj, savjetovali bi do-
... nomu gosp. komesaru, da bi bilo bolje
... njega, da uči hrvatski jezik, koji mu je
... obhodno potrebit u njegovoj službi, nego
... svojim načinom uznemirivati naš narod.
... ako pak je drugi slučaj, neka znade
... naša vlada, da je na krivom putu ako misli,
... da će s takovimi naredbami zapriječiti na-
... predak naroda i ugušiti hrvat-ku samovjest.
... Hrvatski narod jest vjeran podanik
... svoga cara i kralja, koga pako hoće po-
... stravljavati samo u svojem materinskom je-
... ziku bez obzira je li to gospodi drugo
... žene.

Proslava i počast. Dan 5. julyja,
blagdan slavenskih apostola sv. Cirila i
Metoda, prslavili su ljetu na osobit način
župljani i obćinari Pravačine i Dornberga
u Gorickoj. Blagoslovlilo se je naime taj
dan kipove sv. Cirila i Metoda za crkvu
u Pravačini, koja slovi i s toga, što je u
svoj kraten sadanji knez-nadbiskup Alojzije
Zurm. Svečanost obavila se je dakako naj-

prije u crkvi, u kojoj bijaše mnogo po-
božnoga puka i u kojoj je propovjedi-
čan reče sv. Franje, Singmund iz Kosta-
njevice držio krasan govor iz življenja sla-
venskih apostola; pak kod banketa, kod
kojega je učestvovalo mnogo obćinara
pravskih i nekoliko dornberških kao i go-
ričkih, te konačno kod večernje čitaoničke
zabave. Pri svem je bio prisutan također
objubljeni pjesnik Simon Gregorič. Kod
banketa je nadzirao najprije veleđ. G.
Poljšak sv. otcu papi, knezu nad-
biskupu i Nj. Veličanstvu. Veleđ. g. Fran
Furlani nadzirao je prof. i dr. za-
stupnika g. Vjek. Spindiču, komu se
je taj dan podpisala i odposlala diploma
počastnoga obćinstva obćine Dornberg.
Pravačine za njegove zaluge u školi i na
narodnom pulu. Nadziravice bile su burno
odobravane, diplomu bjeli su svi prisutni
podpisali. Kod čitaoničke zabave držio je
g. Ferdo Perozzi iz Dornberga govor o
djelovanju počastnoga obćinara, a g. Fran
Furlani je pročitao brožurku i pismo,
kojim se je isti obćinar zahvalio na počasti
i pozdravio slavitelje.

Iz Shanghai-a u Kini primismo prij-
telsku pismo, pisano dne 4. julyja 1891.
iz kojega vadimo sljedeće:

Kano oseban sunca očekujem, g.
uredniče, u ovih dalekih krajevih svaki
broj Vašega velenjenoga lista, kojim se
nasladjujem kao dobra majka sa svojim
uzmecom. U tudnji znade čovjek pravo
cieniti i ljubiti ono, što mu dolazi iz
drage domovine, ili što ga na nju sieća i
opominje.

Javljim Vam, da sam bio prigodom
dolazka ruskoga carevića u Yokohami, te
ga tuj čekasmo s američkim ratnim bro-
dom „U. S. S. Alliance“. Tuj doznasmo
kako je car. ca rano japonski vojnik
carskoga dvora udariv ga do tri puta sa-
biljom po glavi. Carević se naime vozio
u japonskoj krpici svanjoj „Rikso“, koju
obično čovjek vuče jer nerabe konja. Vo-
zać carevićev naskocio je prvi na bies-
noga vojnika a na pomoć priskoćio mu
drugi vozać, te napadaću silom iztrgli sa-
bilju i njom ga posjekli. Obnašlo se je, da
je taj vojnik mahnuti. Oba vozaća „Rik-
soa“ bijahu bogato od vozaca vladara i
od samoga carevića nadareni, te njim neće
više trebati, da se muče sa krpicama.
Ordje u Shanghai-a nalazimo se radi nemira
kinezkog pučanstva uvjek pripravni, da
udarimo na kraj ako uztreba.

Milom mi rudu i Vama g. uredniče
srdačne pozdrave uz iskreni uzaluk: živla
Hrvatska! živili hrvatski zastupnici moje
mile Istre!

Iz Rieke piše nam prijatelj 20. t. m.
Obecao sam Vam, da ću Vam naknadno
nešto pripisati od događajih na odlasku
Nj. Veličanstva i par dana poslije. Bio sam
nešto i pripravo, ali budući da se je bilo
svje ugasio, nisam skoro driao vrijedni,
da se na one događaje vraćam; no pošto
su se razplamtile sve neprijateljske novine
radi onih događaja, treba da i ja nešto
kazam.

Najprvo valja da znate, da mi srećom
imamo referenta od policije jednoga od
Vaših iz Rovinja, a budući pripada dje-
dovskoj kulturi, mi smo njemu mili kako
vrag tamjanju. Vidio on da se ondje, gdje
se po njegovom sudu imelo vikati Eljen
i Viva, grumko orilo: Zivio, te je to
uvriedilo njegova nještva i zadalo n
srdačen ravn njemu i svojti sa gosp. na-
čelnikom.

Šarenjačstvo onih dana moratno po-
razeno gledalo se osvetiti; dopustiše da
se u miru organiziraju ostanci Čehove
dobe, da navale na mirne Hrvate, ali ni
tim nije bilo zadovoljeno ni njima ni na-
čelniku, nego samoj riečkoj fakari, koja
je na taj račun mukte pila.

Drugi dan je istareko šarenjačstvo na
obćini organizovalo demonstraciju Ciotti,
te (sa ostanci bakljade na čast Nj. Veli-
čanstva) učinili su i njemu bakljadu sa
glas-bom, da mu malo sre umire. Nekeji
kolovodje obukli blagdanjski kaput i sta-
vili se na čelo te bakljade; sakupili nešto
zanatlija, šivadurra, i možda dvie etofine
čabakrice, te hajd ma-širajući do načel-
nikovoga stana. Prsvci su ih pozdravili
ga, on njih prividno liepo primio. Ali
Bože dragi, tako prosta baklj-đa jednomu
aristokratskomu gospodinu, kakav je vazda
naš načelnik! Slabe mu utjehe i loše za-
dovoljštine!

Policaj Biscontini skupio sijaset krup-
nih meština, otmotao to sve u obćinozno
odielo i odpremio sve u Peštu, da se i
tamo znade kako Hrvati muče Riečane.
Oborio se je u ovom drgacionom refe-
ratu dakako na čitaonicu, na hrva-
tsku gimnaziju, na Jelaičevu pukovnicu,
ali će morat opet progutati sve one laži,
kao što je to — već gutati počeo.

Madjarska opozicija povjerovala poli-
caje i bacila nekoliko vatrenih i smiečnih
interpelacija u parlamentu. Udri tada ma-
đarska, njemačka i talijanska štampa na
Hrvate jer da su tobož pred Nj. Veli-
čanstvom učinili divljačtva svake vrsti
proti Madjarij. Velikiši, koji bijahu u
kraljevju pratnji, nisu opazili ikakva ne-
reda. Ista „Kilancija“, koja je vazda proti
nami, nije se tužila, dapače se pohvalila,
da je išlo sve u najboljem redu; zasitila
je naše živio! a mimoila je riečku fakar-
ku, jer premda onakov kakov je onaj
list, ima više obraza nego li policaj.

Da je bilo divljačkih izgreda onih
dana ovdje, to je prava i nepobitna istina.
Jer oni, koji udaraju na drugoga, što po-
zdravlja svoga kralja u svom jeziku, to
su divljaci. Oni, koji su žividali i vikali
kod naših trobojnika još su veći divljaci.
Hrvatske trobojnice na pomorskoj vladi
nisu bile izviđane, jer je fakinaža imala
nalog, da nekoje trobojnice respektira.

Šarenjaci poslaše svoju fakuru ne to-
liko proti trobojnicam, koliko proti Hr-
vatom, a budući tomu dokaz, što su izviđali
pod prozori onih, koji su imali i riečke i
madjarske barjake sa trobojnicom. Dakle
novine, koje pišu o divljačtvu na Rieci,
imaju posve pravo, samo zasliepljenici drže
divljača za pitomce.

Sada više uzrujani madjarski listovi,
da se odmah odstrani iz Rieke naša gim-
naziju, Jelaičevu pukovnicu, narodnu čita-
onicu i Bog zna šta sve. Uri listovi
htjeli bi poslat preko mosta sve Hrvate,
ali treba da znaju, da riečki Hrvati ne-
mogu, kako Madjari, na sebe uzet sve
što imaju na Rieci.

Recan.

Sv. Matej, mjeseca julyja. Zaključak
školske godine 1890/91 na ovomjestnoj
trorazrednoj pučkoj učionici bio je posrema
skromno obavljene dne 15. julyja. Velim
skromno zato, jer se nije obdržavalo jav-
nog izpita. U jutro na 8 sati obdržavana
bi služba božja i pjevala se pjesma „Tebe
Boga hvalimo“. Iz službe božje sakupila
se školska mladež u svojih razredih —
gdje joj se čitalo izvješće, te disciplinarne
propise za obće pučke škole — nadovezav
k tomu kratki prigodni govor.

Taj u našoj občini od godine 1888.
zobičajeni način, naime bez obdržavanja
javnog izpita, neverarju li me znaci, rekao
bi nije baš u volji pučanstva na školah,
gdje su se javni izpiti svršetkom školske
godine marljivo potražili: na onih školah,
gdje su roditelji sa velikim zadovoljstvom
motrili kako su im djeca u naučih na-
predovalu, te napokon na onih školah,
gdje se tim djecu poticalo na marljivost
i napredak.

Čim skromniji bio je za školsku djecu
zaključak školske godine, tim pako sve-
čanija bila im prošla nedjelja. Dorasla
školska mladež neumorno pripravljena po
časnomu gsp. Vjenceslavu Klofandi, ovo-
mjestnomu kapelanu, primila je te nedjelje
svečanim načinom prvu sv. pričest. Gori
imenovani g. odslužio je sv. misu i rekao
mladeži kratko ali umiljato slovo, tako,
da je mnogomu zasjala suza u oku. Crkva
bila napunjena pobožnoga puka.

Poslije dovršena sv. čina pozvao gsp.
kapelan djecu u svoj stan i tu ju liepo
pogostio. Iza velike sv. mise primilo je
svako diete iz ruku istoga gospodina na
uzpomenu dosta velikiu sliku — npravo
toj svečanosti namjenjenu — što je doista
najgodniji dar malenoj djeci. Zeliti bi
bilo, da se ovakove svečanosti po svud
obave što svečanije, jer ništa se toliko ne
doimlje djetinje čudi, koliko uspomena
na ovakove događaje za mladih dana. Da
je to živa istina liep nam primjer daje
sami francexki car Napoleon. On jednom
upita svoje najveće dostojanstvenike: što
vam se čini, kada sam ja bio najblaženiji
i najseretniji? Nemogavši oni toga odgo-
netnuti, on im odgovori: „Vjerujte mi go-
spodo! u celom životu neimadoh blaže-
njega trenutka, nego li je onaj sat, kada
sam se prvi put pričestio“. Roditelji uzi-
vaju kod ovakvih zgodah iskrenu i čistu
radost — videć si djecu pred stolom Go-
spodnjim. Od strane roditelja budi ovim
putem izrečena g. kapelanu srdačna hvala
na trudu i požrtvornosti.

Drško Hvala.

(Isto ob onih neretnih djevojkah iz-
pustismo, jer se moramo čuvati loših pri-
mjera. Op. Ured.)

Velešt. gospodine uredniče!

Obzirom na dopis iz Motoranščine
sadržani u zadnjem broju „Naše Sloge“
na temelju §. 19. zakona od 17. de-
cembra 1862 D. Z. L. br. 6 ex 1836
molim Vašu dobrotu, da izvolite, na čast
istinitosti, primiti u budućem broju rečenoga
lista sljedeće:

Ispravak očitovanja.
Nije istina, da razprave, koja obdržana
je pred ovim sudom dne 3. maja o. g.
proti Matu Krameru radi prekršaja previ-
đenoga od §. 431 K. Z. vodila se je ta-
lijanski a razloga, što g. Gianelli, koj je
kod dotične razprave državno zastupnika
predstavljao, nepozna hrvatskoga jezika.
Glavni uzrok, s kojega se je spomenuta
razprava vodila talijanski taj je (kao što
i zapienik razprave sam kaže i konstatira)
da neizumado kod motoranščinskoga suda ni-
kakvoga pisara koj bi mogao kao protokolista
(zapisnikar) pisati hrvatski.
G. Gianelli u ostalom, ako sam dobro
obavješćen, razumije i govori nešto hr-
vatskoga.

Motovun, dne 27. julyja 1891.
Dr. Jakov Orbanich
c. kr. kot. pristar kao sudac kod
gorinaredne razprave.

Listnica uredništva.
Gosp. V. R. u K. pretekao Vas je prijatelj,
radi toga izostavimo, uz hvalu orđalno odprav
G. Dr. R. u P. Uvrstismo; ostalo drugi put
jer sa dan se prekasno; očekujemo obecano Sr-
dcaču odprav!

Lutrijski brojevi

Dne 25. julyja.	
Trst	45 64 18 31 80
Linc	24 18 16 38 65
Innsbruck	51 6 5 59 68
Budapest	19 9 50 18 14

Dne 29. julyja.

Frag	6 76 58 39 24
Larav	1 77 49 89 69
Hermanstadt	29 54 66 53 13

S Bogom!
Nakon mojega izstupa iz c. kr. službe
nije mi bilo moguće prije odlaska iz Pa-
zina osobno se oprostiti od svih prijatelja
i znanca, živučih izvan ovog grada.
Oprasaćam se s toga ovim putem sr-
dačno od mnogog gg. svećenika i od ost-
alih svojih prijatelja i znanca, kao što u
obće od tamošnjeg hrvatskog pučanstva.
Živiti!
U T r s t u dne 30. srpnja 1891.
Ivan Viličić,
bivši c. kr. kotarski tajnik.

Traži koncipijenta
jedan hrvatski odvjetnik u
Istri. Poblizje kod našega
uredništva.

Dr. Oskar pl. Fischer
lječnik-kirurg-operater. 13-20
Ambulatorij za izravnanje kostih i za ta-
renje žirava i mišica i šredaka tjelovežba.
Prima bolnestnik danomice od 2-3/4 sata
po podne izuzam nedjelje i blagdana.
Piazza Legna br. 10, II. kat.

UZAJEMNO DRUŽTVO
„La Mutua“
The Mutual Life Insurance Company of
NEW-YORK

Najbogatije i najvješće osjeđuravajuće dru-
žtvo na život.
utemeljena 1842 na pakoj uzajemnosti.

Jamečvna zaklada
s 1. sječnom 1891. for. 367 miliona
Austrijska podružnica po ministarstvu
dozvoljena o tim izjeonačena ostalim na-
rodnim družtvom.

Koli zakonita kucija toli sve pričuvo
premjia austrijskoga poslovanja ostaju ulo-
ženi u Austriji

Prinjeri. 2-25
Prinjer br. 1.

Polica br. 44511 tičuće sa mješovitog osje-
đuranja za 10000 dolara (for. 25000)
ititće sada. Isplaćena premija iznaša samo
5932.50 dolara dotim je onaj, koji ima
pravo na tu izplatu, primio povrh osje-
đurane svote od 10000 dolara takodjer unšili
prihod 6052 dolara. ukupno dakle 16052
dolara (for. 50120)

Generalno ravnateljstvo za Austriju
U B e č u, I. Lohkowitzplatz broj 1.
Zastupstvo za Trst, Primerje,
Dalmaciju i Trent u Trstu ulica:
Canal Grande br. 2.
Glavnom agencijom u Trstu upravlja
F. Tarabochia u uredu zastupstva,

